

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

15 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte

Ursache Petru

judecători

Toma Nadejda

Timofti Vladimir

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de inculpatul Arapan Petru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 iunie 2015, în cauza penală în privința lui

Arapan Petru Sergiu, născut la 21.06.1973, originar s. Sloveanca, r-nul Sîngerei, domiciliat s. Hîrtop, r-nul Telenești.

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de fond: 01.10.2014 – 13.11.2014;

Instanța de apel: 01.04.2015 – 03.06.2015;

Instanța de recurs: 29.04.2016 – 15.06.2016.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Telenești din 13 noiembrie 2014, Arapan Petru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, la 3 ani 4 luni închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

A fost schimbată măsura preventivă din obligația de a nu părăsi localitatea în arest, fiind luat sub arest din sala de judecată. Termenul ispășirii pedepsei fiind calculat din 13.11.2014.

2. Pentru a pronunța sentința, în fapt, instanța de fond a constatat, că Arapan Petru, la 04.08.2014 în jurul orei 12.00, aflîndu-se la domiciliu în s. Hîrtop, r-nul Telenești împreună cu concubina Bujor Ecaterina a.n. 1978, din

cauza unui conflict apărut între ei, a început să manifeste un comportament agresiv față de concubină, numind-o cu diferite cuvinte înjositoare, după care i-a aplicat o lovitură cu pumnul în regiunea abdomenului, în rezultat aceasta a fost internată în spitalul Telenеști și supusă unei intervenții chirurgicale din cauza traumei închise a abdomenului cu lezarea splinei și hemoragie masivă în cavitatea abdominală - 2 litri, complicată cu șoc hemoragic, care corespund vătămărilor corporale grave periculoase pentru viață.

3. Nefiind de acord cu sentința, împotriva acesteia, la data de 19.03.2015 a declarat apel inculpatul Arapan Petru, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, cu aplicarea unei pedepse mai blânde, invocând că instanța de fond i-a aplicat o pedeapsă prea aspră.

În motivarea apelului a invocat următoarele motive:

- concubina Bujor Ecaterina avea probleme grave de sănătate de aproximativ un an și se afla la evidența medicului de familie din sat cu diverse probleme de sănătate;

- a menționat că are 3 copii minori la întreținere, pe care concubina nu are posibilitate să-i întrețină, că îi pare rău și se căiește de cele săvârșite, din care considerente solicită aplicarea în privința sa a unei pedepse mai blânde.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 iunie 2015 a fost respins, ca depus peste termen apelul declarat de inculpatul Arapan Petru.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a statuat, că sentința Judecătorei Telenеști din 13 noiembrie 2014 a fost pronunțată în ședință de judecată în prezența inculpatului fiindu-i înmînată copia sentinței motivate și fiind înștiințat despre posibilitatea, modul și termenul de atac a acesteia, fapt ce se confirmă prin procesul-verbal al ședinței de judecată și prin recipisa anexată la materialele dosarului (f. d. 63, 66).

Instanța de apel a stabilit că la 10.12.2014 în adresa penitenciarului nr. 11 Bălți a fost expediată dispoziția de executare a sentinței în privința condamnatului Arapan P., devenită definitivă la 01.12.2014 (f. d. 67).

Apelul inculpatului a parvenit în instanța de apel la 19.03.2015, adică a fost depus peste trei luni de la rămînerea definitivă a sentinței, ceea ce se confirmă prin sigiliul cancelariei Curții de Apel Bălți, cu numărul de intrare 4543 (f. d. 71).

Instanța de apel a considerat neîntemeiate argumentele apelantului ca motiv de depunere peste termen a apelului, faptul că nu știa cum să depună apelul și cum să-l formuleze, ori inculpatul a fost prezent la ședința de

judecată în care a fost pronunțată sentința, fiind asistat de un apărător, fiindu-i explicat modul și termenul de atac a sentinței.

A menționat instanța de apel că nu au fost prezentate probe ce ar confirma, că întârzierea depunerii apelului a fost determinată de motive întemeiate, că inculpatul a fost în imposibilitate de a depune apel, ori din declarațiile acestuia, reiese că el nu a fost bolnav și a avut posibilitate de a contesta în termen sentința.

Astfel, instanța de apel a conchis, că fără a avea motive întemeiate, apelul a fost declarat de către inculpatul Arapan Petru peste termenul de 15 zile prevăzut de art. 402 Cod de procedură penală , cât și peste termenul de 15 zile din momentul începerii executării pedepsei.

6. Împotriva deciziei instanței de apel, a declarat recurs ordinar inculpatul Arapan Petru, solicitînd casarea hotărîrilor instanțelor ierarhic inferioare, emise pe cauza dată în privința sa, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să fie aplicată o pedeapsă mai blîndă.

În motivarea recursului, inculpatul, fără a invoca careva temeii prevăzut în art. 427 Cod de procedură penală, a indicat următoarele:

- pedeapsa stabilită este prea aspră;
- recunoaște vinovăția și se căiește de cele comise;
- menționează că soția este bolnavă, nu lucrează și îi este greu să îngrijească de copii.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul și partea vătămată Bujor Ecaterina au depus referințe privind opinia lor asupra recursului declarat, procurorul solicitînd inadmisibilitatea acestuia, iar partea vătămată solicitînd admiterea recursului depus de inculpat în sensul declarat.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că, recursul este declarat peste termen.

Dispozițiile art. 422 Cod de procedură penală, prevăd expres că termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Din materialele dosarului, rezultă că decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți a fost pronunțată integral la data de 17 iunie 2015, în prezența

procurorului, inculpatului Arapan Petru și a reprezentantului Penitenciarului nr. 11 Bălți, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată și recipisa semnată de aceștia (f. d. 96, 99 Vol. I).

Potrivit art. 231 alin. (1) Cod de procedură penală, termenele stabilite de prezentul cod se calculează pe ore, zile, luni și ani. Alin. (2) prevede că la calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului, afară de cazurile în care legea dispune altfel. Alin. (3) prevede că la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Astfel, în speță, termenul de 30 zile se calculează, începând cu 18 iunie 2015 și se epuizează la 20 iulie 2015, iar recursul ordinar a fost declarat de către inculpat la data de 29.03.2016 prin intermediul Oficiului Poștal, fiind înregistrat la Curtea Supremă de Justiție la data de 30.03.2016, cu numărul de intrare 01-938 (f. d. 112-113, 114, 116-117).

Din cele expuse supra, instanța de recurs conchide că recursul ordinar declarat de inculpatul Arapan Petru este depus peste termenul legal de 30 zile, prevăzut în art. 422 Cod de procedură penală.

În acest sens Colegiul penal statuează că, termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Potrivit prevederilor art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Unul dintre scopurile legii procesual penale este asigurarea egalității pentru toate părțile interesate în procesul penal, însă acest deziderat impune disciplinarea activității procesuale, inclusiv și prin stabilirea unor termene peremptorii.

În acest sens, art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală impune obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Astfel, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

Prin urmare, Colegiul penal, constatând încălcarea de către recurent a prevederilor art. 422 Cod de procedură penală a ajuns la concluzia

inadmisibilității recursului declarat de inculpatul Arapan Petru, din motiv că este depus peste termen.

9. În conformitate cu art. 432 alin.(1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Arapan Petru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 iunie 2015, în cauza penală în privința lui **Arapan Petru Sergiu**, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de **08 iulie 2016**.

Președinte

Ursache Petru

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Timofti Vladimir